

SUDSKA PRAKSA

str. 83 - 87.

Zajednički slučaj T-92/00 i T-103/00 Territorio Historico de Avala- Diputacion Foral and Ramondin S.A. and Ramondin Capsulas S.A. v. Comission

1. Poreklo spora

Slučaj Ramondin predstavlja najrepresentativniji primer agresivne konkurencije između regiona u okviru EU. Spor se odnosi na regione u dolini Ebro, gde se Autonomna oblast Rioja, najpoznatije područje proizvođača vina u Španiji, i odgovarajuće provincije Avala koja se nalazi u Baskiji.

2. Činjenična osnova

Najpoznatija firma za proizvodnju pampura za zatvaranje flaša običnih i penušavih vina, kao i drugih kvalitetnih pića je firma Ramondin S.A., osnovana u Logrono (regija Rioja) 1971. godine. Godine 1997. prebacila je sedište i lokalnu proizvodnju 5 km dalje u Laguardiju (regija Alava). Ova druga kompanija, koja je dobila naziv Ramondin Capsulas S.A., preuzela je sve aktivnosti do 1999. godine, uz ulaganje oko 25 miliona eura i stvaranjem 30 radnih mesta.

Razlog za donošenje ovakve odluke je da novoosnovana firma može da računa na značajnu finansijsku pomoć od regionalne vlasti Baskije. Španske vlasti su potvrdile da je firma Ramondin primila (tax credit) kredit u visini od 45% od ukupnih ulaganja (što iznosi 23,18 miliona eura). Ovaj iznos je vremenski neograničen.

Novoosnovana kompanija bi imala korist od poreskog smanjenja u toku prve četiri godine (99%, 75%, 50% i 25%). Prva godina se računa od one koja počne da donosi prihod.

Slučaj pred Komisiju su iznale susedne Autonomne oblasti Rioje. Komisija je donela odluku da poreske olakšice koje su odobrene firmama Ramondin (tax credit) i Ramondin Capsulas (poreske olakšice) moraju biti klasifikovane kao državna pomoć. Ovo rešenje ima svoje opravdanje ne samo u diskrecionoj vlasti koju uživa lokalna vlast Alave da može da odobrava poreske olakšice (tax credit) već i u činjenici da poreske koncesije odobravaju pod određenim okolnostima. Te okolnosti su: novoosnovana firma mora uložiti više od 500 000 eura, najmanje 10 radnih mesta, ili velikim industrijski investitori sa jakom finansijskom bazom (za slučaj tax credit).

3. Zaključci Komisije

Komisija je zaključila da je smanjenje poreske olakšice poslovna pomoć (*operating aid*) s obzirom da je njen cilj smanjenje troškova kompanije Ramondin Capsulas. Znači pod normalnim okolnostima ova pomoć nema nikakav uticaj na dnevne operacije te kompanije. Zbog odobrenih poreskih olakšica koje su dovele do smanjenja troškova poslovanja Ramondin Capsulas su postale još profitabilnije. Komisija je navela da se ovakva pomoć pruža samo u uslovima pomenutim u čl. 87(3a) Ugovora o osnivanju. Oblast Baskije nije uključena u navedeni spisak za pomoć.

Ako uzmemo u obzir tax credit za Ramondin, Komisija je razmotrila da se on može povezati sa investicionom pomoći (*investment aid*). Zaključila je da deo kredita nije uspeo da dostigne gornju granicu od 25% u neto ekvivalentu pomoći (*net grant equivalent - nge*) regionalne pomoći u baskijskoj regiji, što je uslov da bi se ispunila pravila kojima podleže kombinacija navedenih pomoći. Sve ovo se mora posmatrati u svetlu zajedničkog tržišta jer nije nepovoljno delovalo na uslove trgovanja, odnosno nije delovalo suprotno opštim interesima.

Međutim, deo tax credit koji prelazi 25 % je nespojiv sa pravilima zajedničkog tržišta.

Konačnom odlukom zahtevano je od Španije, odnosno od ovih preduzeća, trenutnu vraćanje nezakonito pribavljene pomoći.

Marta 2002. godine, Sud prve instance odbacio je prigovor.¹

a) Opšte versus selektivnih mera

Postoje neke sumnje da se ovakve mere suviše lako kvalifikuju kao državna pomoć na osnovu dva kriterijuma navedena u članu 87. Ugovora o Osnivanju. Smanjenje poreskih opterećenja omogućuje korisnicima prednost da mogu da smanje svoje troškove poslovanja, a opet su ti troškovi na teret države. U posmatranom slučaju je jasno da te mere mogu imati i efekat na konkurenciju i trgovinske odnose između država članica EU s obzirom, da je Ramondin ekonomsku aktivnost u posebno konkurentnim sektorima u okviru EU (24% proizvodnje se direktno izvozi u države EU).

Ključni problem sa odredbama o poreskim merama leži u kriterijumima selektivnostima tih mera koje mogu da se kvalifikuju kao državna pomoć kada favorizuju "određene poslovne poduhvate ili proizvodnju određene robe". Opšte mere su zabranjene kada imaju u sebi elemenat selektivnosti.

b) Regionalna selektivnost

Iako su potraživači navodili da je Komisija bazirala mere selektivno prema regionalnom opsegu, Sud Prve Instance je jasno prepoznao kao netačno. Štaviše, Sud je razjasnio da unutrašnja fiskalna sloboda ne izuzima region od obaveza koji proističu uz Ugovora o EU. Naročito član 87. (1) obuhvata sve oblike javnih mera bez obzira na to na kom stepenu regiona se preduzimaju.

c) Selektivnost bazirana na diskrecionom pravu

Kao što je potvrđeno ovom presudom, selektivnost opštih mera može biti ispoljavanje naročito tamo gde javna administracija raspolaze diskrecionim pravom u slučajevima kada se zahteva izdvajanje od opštih poreskih odredbi po kriterijumima kao što je odabir beneficijara, količina finansijske pomoći ili

---

¹ Zajednički slučaj T-92/00 i T-103/00 Territorio Historico de Avala- Diputacion Foral and Ramondin S.A. and Ramondin Capsulas S.A. vs. Commision, Internet <http://curia.eu.int/en/juris/index.htm>.

rokova. Komisija je prvobitno našla da je tax credit od 45% selektivna mera u okviru člana 87. (1). Ta pravna odredba je ostavljena vlastima Avalona da odrede iznos investicija, ograničenja i vremenski okvir koji bi se kvalifikovao za ovaj kredit. Sud je takođe odbio tužiočev navod da vlasti treba samo da provere ispunjenost pravnih zahteva. Utvrđeno je da je posao ovih vlasti istovremeno da odredi iznos finansijske intervencije odnosno da dozvoli određene radnje koje mogu dovesti nekog u povlašćeniji položaj.

d) Selektivnost bazirana na pravni okvir zahteva

Sud je takođe potvrdio odluku Komisije da minimum potrebnih investicija za kvalifikovanje primanja tax credita (otprilike 15 miliona eura) „de facto ograničava poreska korist obaveza koja raspolaze značajnim ekonomskim resursima“, koja je dovoljna da bi se dokazala selektivnost u smislu člana 87. (1). Argument tužioca da potreban minimum samo stvara „kvantitativan kriterijum objektivnog karaktera“ koji dozvoljava stvaranje specifičnih mera za velike investicije kao suprotnost drugim merama je odbačen od strane Suda.

Ustanovljeni prag merama druge takse, smanjenje poreske osnovice, je bila mnogo manja. Ali, Sud se potpuno složio sa zaključkom Komisije da je ovo ipak dovoljno kako bi se ispunio kriterijum selektivnosti. Osnovna poruka koju je Komisija ovim poslala, a Sud prihvatio, je da nije bitan toliko stepen ograničenja prijave koliko je bitno pitanje svrsishodnosti izuzimanja od opšteg pravila.

e) Opravdanost prirode ili opšte šeme sistema

Kao što vidimo iz ove presude i uopšte prakse Komisije, specifične poreske mere mogu biti opravdane i usled toga izbeći zabranu izrečenu članom 87. (1), kada su u skladu sa prirodom opštih normi i kada unutrašnji ciljevi ovih mera slede potrebe državnih prihoda.

Sledeći princip *exceptio strictissima applicationis* ovakvo opravdanje različitih tretmana treba da bude prikazano određeno i vrlo ubedljivo od strane vlasti koje ih obezbeđuju. Prema tome, Sud je odbacio navode tužbe da je osnovna svrha obe mere bila podizanje poreza od beneficijara na dugoročnom planu. Sa druge strane, fokus spoljne svrhe podizanja ekonomskog rasta je bio suviše vidljiv i eksplicitan. Po navodima Komisije sa jedne strane Sud je kratko izneo da argumenti državnih prihoda se može teško smatrati izjednačenom sa

koncesijom poreskih olakšica i, iako se ovo prihvati, može takođe biti postignuto opštim merama.

5. Izreka suda

6. Zaključak

Presuda u slučaju Ramondin nam je donela jasnu sliku za primenu poreskih mera u EU. Potrebna referentna tačka je niska: svako značajnije ograničenje za određenje okvira će biti dovoljan za određivanje *a priori* selektivnih mera, dozvoljavajući Komisiji da dalje razmatranje poreskih mera. Odlučujuće za postojanje ograničenje kao i samih mera sa stanovišta prirode i vrsta mere poreskog sistema. Teret dokazivanja ovakvog postojanja je na vlastima koje žele da koriste ova ograničenja.

Pripremila: Mr Mina Zirojević*, dipl. pravnik

---

* Institut za međunarodnu politiku i privredu, Beograd.